

Дата: 10.04.2024р.

Урок: Мистецтво

Клас: 8-Б

МУЗИКА РОМАНТИКІВ

МЕТА УРОКУ:

- ♪ ПРОДОВЖИТИ ЗНАЙОМСТВО ІЗ МУЗИКОЮ ЕПОХИ РОМАНТИЗМУ;
- ♪ ДІЗНАТИСЯ ПРО РОЗВИТОК ЖАНРІВ РОМАНСУ ТА ОСОБЛИВОСТІ СТАНОВЛЕННЯ СИМФОНІЇ В УКРАЇНІ;
- ♪ УДОСКОНАЛЮВАТИ ВМІННЯ АНАЛІЗУВАТИ, ПОРІВНЮВАТИ ТА ХАРАКТЕРИЗУВАТИ ТВОРИ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА ДАНОЇ ЕПОХИ;
- ♪ РОЗВИВАТИ НАВИЧКИ ОСМИСЛЕНОГО СПРИЙНЯТТЯ МИСТЕЦЬКИХ ТВОРІВ;
- ♪ ВИХОВУВАТИ ЕСТЕТИЧНИЙ СМАК НА КРАЩИХ ЗРАЗКАХ СВІТОВОЇ ТА НАЦІОНАЛЬНОЇ КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ.

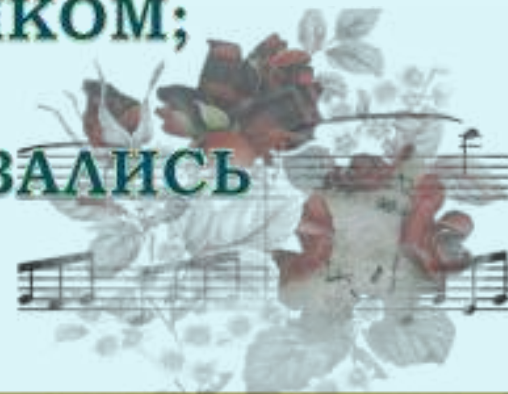
АКТУАЛІЗАЦІЯ ОПОРНИХ ЗНАНЬ:

♪ ІЗ ТВОРЧІСТЮ ЯКИХ КОМПОЗИТОРІВ-РОМАНТИКІВ ВИ ПОЗНАЙОМИЛИСЬ;

♪ ХТО ІЗ ЦИХ КОМПОЗИТОРІВ БУВ ВИКОНАВЦЕМ-ВІРТУОЗОМ;

♪ ЯКІ НАЦІОНАЛЬНІ КОМПОЗИТОРСЬКІ ШКОЛИ УТВОРИЛИСЬ В ЦЕЙ ЧАС, І ХТО ІЗ КОМПОЗИТОРІВ Є ЇХ ЗАСНОВНИКОМ;

♪ ЯКІ МУЗИЧНІ ЖАНРИ РОЗВИВАЛИСЬ В ЕПОХУ РОМАНТИЗМУ?

Композиторів-романтиків об'єднує тяжіння до індивідуалізації музичних образів, пошуки експресії, увага до людських почуттів, інтерес до музичного фольклору своїх народів і його імплементації у жанри європейської музики.

Характерними ознаками романтизму в музиці були антираціоналізм, зосередженість на внутрішньому світі людини, нескінченність її почуттів, настроїв, ліричне начало, емоційна безпосередність, свобода висловлювань, інтерес до минулого, до далеких екзотичних країн, любов до природи, захоплення народним мистецтвом. Народну пісню вони розглядали як прaosнову професійного музичного мистецтва.

РОБЕРТ ШУМАН

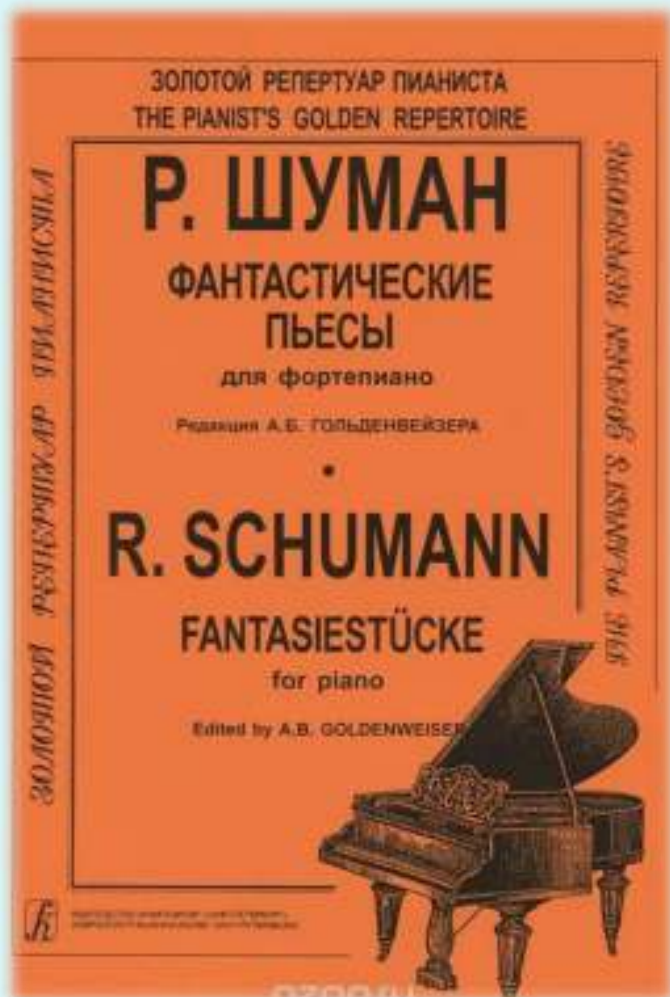

SCHUMANN

Видатний німецький композитор-романтик (1810-1856), диригент, музичний критик та громадський діяч. Творчість Шумана кидала виклик духовній убогості Німеччини 1820-х — 40-х рр., кликала у світ високої людяності. Світ фантастичних образів знайшов відображення у його творчості.

РОБЕРТ ШУМАН

У його спадщині чимало програмних творів, зокрема циклічних, побудованих на основі образного контрасту, притаманного музиці епохи романтизму. Яскравим прикладом такого циклу є «Фантастичні п'єси» для фортепіано де кожна п'єса передає емоційно забарвлені моменти життя.

Роберт Шуман. «Порив» із
циклу «Фантастичні п'єси»

ФРАНЦ ШУБЕРТ

(1797 – 1828) - австрійський композитор, один із основоположників романтизму в музиці, автор понад тисячі музичних творів, серед яких понад 600 пісень, дев'ять симфоній, велика кількість творів камерної та літургійної музики. Зацікавлення публіки музикою Шуберта за його життя було помірним, але значно зросло після смерті композитора й витримало випробування часом — твори Шуберта досі не втратили популярність і належать до найвідоміших зразків класичної музики.

ФРАНЦ ШУБЕРТ

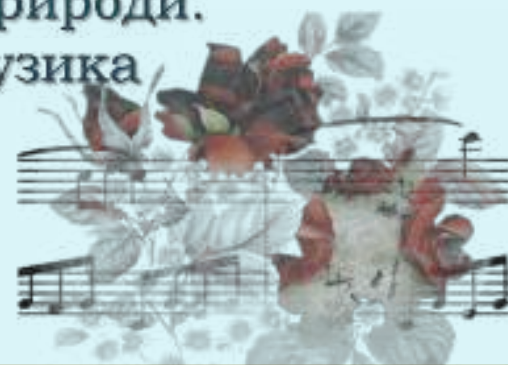

Музика Ф. Шуберта тісно пов'язана з народним мистецтвом. Найважливіше місце в творчості композитора зайняла пісня для голосу і фортепіано. У музиці митця велике значення мають колорит, барвистість, що зумовили збагачення гармонії, оркестровки.

У його вокальних творах з щирістю і глибиною розповідається про людину, часто нещасливої долі, тому, що всі її сподівання розбиваються об життєві рифи.

У «ліричну сповідь» часто вплітається і тема природи. Справжню ж оцінку та масове визнання музика композитора отримала тільки у ХХ ст.

Ф. Шуберт. «Зимовий шлях»

МИХАЙЛО КАЛАЧЕВСЬКИЙ

Калачевський
(Колачевський) Михайло
Миколайович

(1851 - 1907 (12?)) — український композитор, піаніст, музично-громадський діяч та юрист. Прикладом творчого переосмислення українського фольклору є «Українська симфонія» Михайла Калачевського. Це перша українська симфонія, яка поєднує в собі класичну побудову та створена на основі мелодій українських народних пісень. Характерно, що композитор зберігає жанрові особливості пісні, прагне повніше розкрити засобами оркестру, через велику музичну форму її образний зміст.

МИХАЙЛО КАЛАЧЕВСЬКИЙ

«УКРАЇНСЬКА СИМФОНІЯ»

Перша частина симфонії лірична за змістом. Тут використано дві народні пісні – «Віють вітри» і «Йшли корови із діброви». В інтродукції і заключенні, що звучать у помірному темпі й будуються на мелодії першої пісні, змальовано картину лагідного літнього вечора.

Друга частина - Інтермеццо-скерцандо - жартівлива народна сцена. Музика її виросла з першої фрази народної пісні «Дівка в сінях стояла».

МИХАЙЛО КАЛАЧЕВСЬКИЙ

«УКРАЇНСЬКА СИМФОНІЯ»

Третю частину - Романс - витримано в лірико-епічних тонах. Калачевський поклав в основу теми мелодію історичної пісні «Побратався сокіл з сизокрилим орлом». Сама тема звучить могутньо, велично, її розмірений тон, широкий пульс мелодичного дихання створюють епічний образ.

Фінал симфонії пронизаний стихією танцю. Він побудований на зіставленні двох тем, в основі яких - народні танцювальні пісні «Ой гай, гай» і «Ой джигуне, джигуне». Обидві теми зберегли пісенно-жанрові риси: восьмитактову квадратну структуру, підкреслено танцювальну музичну фактуру.

ВИКОНАННЯ ПІСНІ

Українська народна пісня
«Взяв би я бандуру»

«Взяв би я бандуру»
(мінус)

ПІДСУМОК УРОКУ:

- ІЗ ТВОРЧІСТЮ ЯКИХ КОМПОЗИТОРІВ ЕПОХИ РОМАНТИЗМУ ВИ СЬОГОДНІ ПОЗНАЙОМИЛИСЬ;
- ЯК РОЗВИВАВСЯ ЖАНР РОМАНСУ ТА ЯКІ ОСОБЛИВОСТІ СТАНОВЛЕННЯ СИМФОНІЇ В УКРАЇНІ;
- ПРИГАДАЙТЕ, ЯК КОМПОЗИТОРИ-РОМАНТИКИ ВИКОРИСТОВУВАЛИ ОБРАЗНУ КОНТРАСТНІСТЬ У ПРОГРАМНИХ ТВОРАХ;
- ЩО ВАС ВРАЗИЛО (ЗДИВУВАЛО) НА УРОЦІ І ЧОМУ?

ДОМАШНЄ ЗАВДАННЯ:

ПОВТОРИТИ ТЕМУ «РОМАНТИЗМ В ОБРАЗОТВОРЧОМУ ТА МУЗИЧНОМУ МИСТЕЦТВІ». Мистецький проект на тему «Національні школи в музиці епохи романтизму». Оберіть представників національних композиторських шкіл і підготуйте презентацію про їхню творчість. Свою роботу надішліть на платформу HUMAN або на електронну адресу вчителя ndubacinskaa1@gmail.com.

Бажаю успіхів!